

MACHAKOS UNIVERSITY

University Examinations 2016/2017

SCHOOL OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

DEPARTMENT OF LINGUISTICS AND LANGUAGES

FIRST YEAR SECOND SEMESTER EXAMINATION FOR DIPLOMA IN
EDUCATION

AKS 0202: MORPHOLOGY AND SYNTAX

DATE: 30/5/2017

TIME: 8.30-10.30 AM

MAAGIZO

*Jibu maswali matatu pekee. Swali la **kwanza** ni la **lazima***

1. a) Fafanua dhana zifuatazo za kimofolojia. (alama 5)
 - i. Mofimu
 - ii. Alomofu
 - iii. Mzizi
 - iv. Mofu
 - v. Viambishi
- b) Tofautisha dhana zifuatazo:
Mofolojia ambishi na mofolojia nyambuaji (alama 10)
Muundo ndani na muundo nje wa sentensi. (alama 10)
- c) Taja sababu **tano** zinazowafanya watu kuunda maneno katika lugha. (alama 5)
2. Kwa kurejelea hoja zozote **tano** bainisha jinsi uundaji wa maneno ni tukio la kimofolojia. (alama 20)
3. Tathmini mihimili **sita** ya nadharia ya sarufi jadi/mapokeo. (alama 20)
4. a) Tambulisha aina **tatu** za sentensi kwa mujibu wa wanamiundo (alama 6)

- b) Tumia mifano faafu kubainisha miundo **saba** ya virai nomino. (alama 7)
- c) Iwakilishe miundo virai nomino katika (4b) kwa njia ya matawi. (alama 7)
- 5. a) Ugeuzaji ni nini? (alama 2)
- b) Ugeuzaji hutokea katika lugha zozote. Fafanua kwa kuzingatia aina zozote **sita** za ugeuzaji katika Kiswahili. (alama 18)